

**សេចក្តីប្រកាសទីក្រុងយ៉ាងហ្គាន
សេចក្តីថ្លែងការណ៍យុវជនអាស៊ាន**

(អនុម័តដោយវេទិកាយុវជនអាស៊ានឆ្នាំ ២០១៤ ក្នុងទីក្រុងយ៉ាងហ្គាន ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា)

សហគមន៍មួយ! យុទ្ធសាស្ត្រមួយ! យុវជនដើម្បីសាមគ្គីភាព!

ពួកយើង ជាយុវជន និងយុវនារីអាស៊ាន មានបំណងប្រាថ្នាលើកតម្កើងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍អាស៊ាន ដែលមិនមានភាពរើសអើង មានសមភាព សន្តិភាព ការការពារ ចីរភាព និងបរិយាប័ន ដែលស្រប ទៅនឹងគោលការណ៍ និងគុណតម្លៃសិទ្ធិមនុស្ស ប្រជាធិបតេយ្យ យុត្តិធម៌ និងសេរីភាពគ្រប់ផ្នែកទាំង អស់នៃជីវិតរបស់ពួកយើង។

ពួកយើង ជាយុវជន និងយុវនារីអាស៊ាន អំពាវនាវជាខ្លាំងឲ្យមានការបង្កើតសហគមន៍ក្នុងតំបន់ដែល ប្រកបដោយនិរន្តរភាព យោងតាមសិទ្ធិមនុស្ស ប្រកបដោយបរិយាប័ន យកប្រជាជនជាស្នូល និង ដឹកនាំដោយយុវជន។

ពួកយើង ជាយុវជន និងយុវនារីអាស៊ាន អំពាវនាវជាខ្លាំងឲ្យមានគោលនយោបាយ ក៏ដូចជាសកម្មភាព វិជ្ជមានពីអ្នកដឹកនាំរបស់ពួកយើងក្នុងប្រទេសអាស៊ាន ដើម្បីបង្កើតបរិស្ថានអំណោយផលនៅថ្នាក់ តំបន់ ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ស្រុកដែលអាចផ្គត់ផ្គង់តម្រូវការ បំពេញសេចក្តីប្រាថ្នារបស់យុវជន និង ធានានូវការ គិតគូរពីយុវជននៅក្នុងរបៀបវារៈអភិវឌ្ឍន៍តំបន់ក្រោយឆ្នាំ ២០១៥។

ដើម្បីសម្រេចបានចក្ខុវិស័យរបស់ពួកយើង ពួកយើងទាមទារយ៉ាងខ្លាំង៖

១. ការទទួលស្គាល់ពេញលេញថាវេទិកាយុវជនអាស៊ាន (AYF) ជាចលនាយុវជនក្នុងតំបន់មួយ ដែលមានស្វ័យត និងឯករាជ្យភាព ដែលតំណាងសម្លេងយុវជនអាស៊ានក្នុងការតាមដាន និងវាយតម្លៃការអនុវត្តគោលនយោបាយ ផែនការ និងអនុសាសន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងយុវជន;
២. ការសម្របសម្រួល និងការរួមបញ្ចូលនូវការអប់រំទាំងបែបផ្លូវការ និងក្រៅផ្លូវការដែលមាន បរិយាប័ន ភាពងាយស្រួលចូលរួម ការមិនរើសអើង ការផ្អែកលើតម្រូវការ ការផ្អែកលើភស្តុតាង និងយោង តាមសិទ្ធិមនុស្ស;
៣. ការធ្វើកំណែទម្រង់ និងលុបចោលនូវគោលនយោបាយ និងច្បាប់ដែលដាក់ទោស និង រើសអើងយុវជនដោយផ្អែកលើទស្សនៈនយោបាយ ភេទ អត្តសញ្ញាណ ការបង្ហាញយេនឌ័រ សាសនា និងស្ថានភាពសង្គមសេដ្ឋកិច្ចរបស់ពួកគេ; និង
៤. ការចូលរួមដោយមានន័យពីយុវជនមកពីគ្រប់វិស័យ ជាពិសេសជាមួយយុវជនដែលមកពី ក្រុមដែលងាយរងការប៉ះពាល់ ដូចជាយុវនារីវ័យក្មេង LGBTQ (យុវជនដែលមានភេទ អត្តសញ្ញាណ និងការបង្ហាញយេនឌ័រចម្រុះ) ជនពិការ ជនជាតិដើមភាគតិច អ្នកកាន់ សាសនាភាគតិច ជនដែលធ្វើចំណាកស្រុក បុគ្គលដែលគ្មានលក្ខណៈជាពលរដ្ឋ ជនក្រីក្រ អ្នកនិយាយភាសាភាគតិច ស្ត្រីជាម្តាយវ័យក្មេង កុមារ អ្នកដែលរស់នៅក្នុងតំបន់សង្គ្រាម

អ្នកកសាងផ្លូវភេទ អ្នកដែលរស់នៅជាមួយជំងឺ HIV និង AIDS សិស្សដែលបានបោះបង់ការសិក្សា អ្នកប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន និងជនភៀសខ្លួន ក្នុងការពិភាក្សាយោបល់ស្របតាមប្រជាធិបតេយ្យពិតប្រាកដ ការទទួលបាននូវថវិកា និងធនធាន ដទៃគ្រប់គ្រាន់ និងការការពារសិទ្ធិ ក្នុងការមានសេរីភាពបញ្ចេញមតិយោបល់ និងជួបជុំគ្នា;

៥. មានសកម្មភាពបន្ទាន់ដើម្បីដោះស្រាយឲ្យបានពេញលេញ និងសហការជាមួយយុវជនលើបញ្ហា ដូចបានរៀបរាប់ខាងក្រោម៖

តួនាទីរបស់យុវជន និងឥទ្ធិពលនៃសន្តិភាព និងការផ្សះផ្សា៖

- បង្កើត និងគាំទ្រការសន្ទនាដោយសន្តិវិធីជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាល និងភាគីដទៃជាច្រើនទៀត;
- បង្កើតកម្មវិធីសិក្សាស្តីពីសន្តិភាពដែលផ្តោតលើយុវជន និងបង្កើតកម្មវិធីកសាងសន្តិភាពដទៃទៀត;
- ផ្តល់នូវកន្លែងដែលមានសុវត្ថិភាពដល់យុវជនក្នុងការចូលរួមដោយមានន័យក្នុងការខិតខំប្រឹងប្រែង កសាងសន្តិភាពដូចជាមានការសន្ទនាឆ្លងសាសនា និងកម្មវិធីផ្លាស់ប្តូរវប្បធម៌ក្នុងកម្រិតសហគមន៍ ជាតិ និងតំបន់ ជាពិសេសក្នុងតំបន់ដែលមានជម្លោះ; និង
- ផ្តល់ការការពារដល់យុវជនដែលទទួលរងការប៉ះពាល់ពីជម្លោះ។

អភិបាលកិច្ចល្អ ប្រជាធិបតេយ្យ និងសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ៖

- ធ្វើកំណែទម្រង់ និងពង្រឹងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលយុវជនបច្ចុប្បន្ន និងគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធយុវជនដើម្បីធានានូវការចូលរួមដែលមានន័យពីយុវជនក្នុងគ្រប់កម្រិតនៃការអនុម័តគោលនយោបាយ;
- ពិនិត្យឡើងវិញ និងលុបចោលនូវច្បាប់ និងគោលនយោបាយទាំងអស់ដែលខុសពីគោលការណ៍ប្រជាធិបតេយ្យ និងសិទ្ធិមនុស្សរបស់យុវជន ក្នុងការលើកតម្កើងការបោះឆ្នោតដែលសេរី យុត្តិធម៌ និងមានសន្តិភាព សារព័ត៌មានដែលសេរី និងឯករាជ្យ តម្លាភាព ភាពទទួលខុសត្រូវ និងសិទ្ធិក្នុងការទទួលបានព័ត៌មាន; និង
- ពង្រឹងស្ថាប័នក្នុងតំបន់ដើម្បីធានាការលើកតម្កើង និងការការពារសិទ្ធិយុវជនក្នុងអាស៊ាន និងទទួលស្គាល់ និងគាំទ្រធម្មនុញ្ញយុវជនក្នុងតំបន់។

ធានាការងារ និងជីវភាពសមរម្យសម្រាប់យុវជនក្នុងអាស៊ីអាគ្នេយ៍៖

- អនុវត្ត តាមដាន និងវាយតម្លៃគោលនយោបាយការងារជាតិដែលមានតម្លាភាព ផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់យុវជន ផ្អែកលើសិទ្ធិ និងភស្តុតាង ដែលបង្កើតការងារសមរម្យសម្រាប់យុវជនអាស៊ាន និងស្របទៅតាមស្តង់ដាររបស់អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (ILO) ពោលគឺ មានស្ថេរភាព សុវត្ថិភាព មិនរើសអើង និងផ្តល់ប្រាក់ឈ្នួលសមរម្យ និងឱកាសក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍អាជីព;

- ផ្តល់អាទិភាពលើការបង្កើតការងារ និងពលករមានជំនាញខ្ពស់ដោយបង្កើនការវិនិយោគ រួមទាំងការវិនិយោគរបស់វិស័យឯកជន តាមរយៈកម្មវិធីដែលជំរុញសហគ្រិនភាពរបស់យុវជន និងផ្តល់ឱកាសហាត់ការ និងការពង្រឹងសមត្ថភាពដល់យុវជនតាមរយៈវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ការបន្តការសិក្សាវិជ្ជាជីវៈដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រផ្លូវការ ក្រៅផ្លូវការ និងមិនផ្លូវការ ការប្រឹក្សា ការងារ ការផ្តល់ការគាំពារសង្គម ការតាមដាននិងការចែករំលែកបទពិសោធន៍ជំនាញដើម្បី យុវជនអាស៊ានអាចទទួលបានព័ត៌មាន និងជំនាញដែលចាំបាច់ក្នុងការទទួលបានការងារ និងឱកាសសមរម្យ;
- វិនិយោគលើការស្ថាបនា និងលើកទឹកចិត្តយុវជនដើម្បីជាជំនួយដល់ការបង្កើតបរិយាកាស ដែលអំណោយផលសម្រាប់យុវជនចូលរួមក្នុងគ្រប់ដំណាក់កាលនៃការធ្វើការសម្រេចចិត្ត សម្រាប់ជីវភាព និងអនាគតរបស់ពួកគេ;
- ធានាការទទួលបានដែលមានមនុស្សធម៌ និងសមភាពនូវការងារសមរម្យដោយមិនមានការ រើសអើង មានការគោរពភាពចម្រុះ និងលើកតម្កើងការអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់យុវជន រួមទាំងយុវជន ដែលងាយទទួលរងគ្រោះ និងយុវជនដែលធ្វើចំណាកស្រុក។ អាស៊ានត្រូវតែលុបបំបាត់ការ រើសអើងយេនឌ័រក្នុងគ្រប់វិស័យ និងគ្រប់ថ្នាក់នៃកម្លាំងពលកម្ម; និង
- អនុវត្ត និងរឹតបន្តឹងគោលនយោបាយដែលចូលរួមដោះស្រាយការរើសអើងយុវជនក្នុងទីផ្សារ ការងារ។

ការអប់រំដែលមានគុណភាពខ្ពស់សម្រាប់យុវជន យុវនារីអាស៊ីអាគ្នេយ៍ទាំងអស់៖

- កំណត់ និងបង្កើតក្របខ័ណ្ឌកម្មវិធីអប់រំ (ផ្លូវការ ក្រៅផ្លូវការ និងមិនផ្លូវការ) ដែលសាកសម និងមានស្តង់ដារ ផ្អែកលើសិទ្ធិ ដែលរៀបចំឡើងសម្រាប់យុវជន និងរៀបចំជាមួយយុវជន។ គុណភាព បុគ្គលិកអប់រំ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សម្ភារៈបង្រៀន និងសម្ភារៈរៀន និងគ្រឿង បរិក្ខារបង្រៀនត្រូវតែធានាឲ្យមាន;
- បែងចែក និងចែកចាយឲ្យបានត្រឹមត្រូវនូវថវិការដើម្បីធានាឲ្យមានការអប់រំដែលផ្តោតលើការ លើកកម្ពស់ និងការពង្រឹងសមត្ថភាពយុវជន ដោយមិនរើសអើង និងមានគុណភាពខ្ពស់; និង
- បង្កើតគោលនយោបាយក្នុងតំបន់ដែលផ្តល់ការអប់រំដោយមិនគិតថ្លៃ និងអាចចូលរួមដោយ មនុស្សគ្រប់គ្នា។

ផ្តល់ការលើកកម្ពស់សុខភាព និងសិទ្ធិទាក់ទងនឹងការរួមភេទ និងការបន្តពូជ របស់យុវជន (យេនឌ័រ ភេទ ការទទួលបានសុខភាព និងការអប់រំពីផ្លូវភេទដែលទូលំទូលាយ)៖

- ផ្តល់ឲ្យពេញលេញនូវការទទួលបានសេវាកម្មសុខភាពបន្តពូជ និងសុខភាពផ្លូវភេទដែល មានភាពងាយស្រួលសម្រាប់យុវជន សម្រាប់មនុស្សគ្រប់រូបក្នុងតំបន់ ដែលរួមមានយុវជន LGBTQ ពលករចំណាកស្រុកវ័យក្មេង យុវជនមិនមានសញ្ជាតិ ឬ យុវជនភៀសខ្លួន អ្នករកស៊ី ផ្លូវភេទវ័យ ក្មេងទាំងភេទប្រុស ស្រី ភេទទីបី; និង

- ផ្តល់ព័ត៌មាន និងការអប់រំស្តីពីផ្លូវភេទឲ្យបានទូលំទូលាយ និងផ្អែកតាមសិទ្ធិ សម្រាប់យុវជន ទាំងអស់។ យុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការបង្រៀនត្រូវតែមានភាពខុសគ្នា និងមានភាពបត់បែនដើម្បី បំពេញតាមតម្រូវការខុសៗគ្នារបស់សិស្សស្រី និងប្រុស ដោយមានការគិតគូរពីបុគ្គលដែល មានតម្រូវការពិសេស ដូចជាយុវជនដែលមិនកំពុងឆ្លងកាត់ការអប់រំ ឬស្រ្តីដែលបានរៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍នៅវ័យក្មេង ត្រូវតែទទួលបានការអប់រំពីផ្លូវភេទដោយប្រើប្រាស់មធ្យោបាយ ដទៃក្រៅពីការអប់រំផ្លូវការ។

យុវជនក្នុងការធ្វើអន្តោប្រវេសន៍៖ ធានាសុវត្ថិភាព សេរីភាព និងសិទ្ធិ (ការជួញដូរ ជនភៀសខ្លួន ការមិនមានសញ្ជាតិ និងពលករចំណាកស្រុក)៖

- អនុវត្តកម្មវិធីអប់រំផ្លូវការ និងការបង្រៀនដែលផ្តោតសំខាន់លើប្រវត្តិសាស្ត្រមនុស្ស សិទ្ធិមនុស្ស ការធ្វើអន្តោប្រវេសន៍ និងការកោតសរសើរវប្បធម៌;
- ធានាការទទួលបានការអភិវឌ្ឍន៍ជំនាញ ការអប់រំផ្លូវការ ក្រៅផ្លូវការ និងមិនផ្លូវការ គ្រប់កម្រិត សម្រាប់យុវជនដែលធ្វើចំណាកស្រុក;
- បង្កើត និងអនុវត្តគោលនយោបាយដែលលើកតម្កើង និងការពារសិទ្ធិ និងសេរីភាពរបស់ យុវជនដែលធ្វើចំណាកស្រុក ជាពិសេសយុវជនដែលគ្មានឯកសារ មិនមានសញ្ជាតិ កំពុង ស្វែងរកសិទ្ធិ ជ្រកកោន; និង
- ផ្តល់សច្ចាប័នភ្លាមៗលើសន្តិសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីពលករ និងសិទ្ធិមនុស្សដែលមានឥទ្ធិពល ផ្ទាល់លើយុវជនចំណាកស្រុក។

ធ្វើឲ្យចេញជាក់ស្តែង និងរក្សាឲ្យបាននូវបរិស្ថានក្នុងតំបន់ (ការស្វ័យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ការអភិរក្ស គតិបណ្ឌិតក្នុងស្រុក និងវប្បធម៌ជនជាតិដើម)៖

- សម្របសម្រួល និងគាំទ្រកម្មវិធីបរិស្ថានកើតចេញពីយុវជនដែលមានគោលដៅដោះស្រាយ បញ្ហាបរិស្ថានក្នុងស្រុក និងឆ្លងប្រទេស;
- ទទួលស្គាល់ និងប្រកាន់ខ្ជាប់នូវយុត្តិធម៌បរិស្ថានជាការប្រតិបត្តិស្មើភាព និងការចូលរួមដ៏ មានន័យពីយុវជនក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ ការអនុវត្ត និងការវិភាគបន្ទឹងនៃច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និង គោលនយោបាយបរិស្ថានដើម្បីធានាឲ្យបាននូវបរិស្ថានល្អមួយសម្រាប់ការរៀនសូត្រ ការ រស់នៅ និងការប្រកបការងារ;
- ធានាតម្លាភាព គណនេយ្យភាព និងសិទ្ធិក្នុងការទទួលបានព័ត៌មានពីផែនការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុង ស្រុក ក្នុងតំបន់ និងឆ្លងប្រទេស;
- រួមបញ្ចូលយុវជនក្នុងការប្រឹក្សាយោបល់ និងដំណើរការធ្វើការសម្រេចចិត្តគ្រប់ទម្រង់ដើម្បី ធានា នូវបរិស្ថានល្អ និងមានចីរភាព; និង
- ពង្រឹងការត្រៀមខ្លួននឹងហានិភ័យដែលបង្កឡើងដោយគ្រោះថ្នាក់ណាមួយសម្រាប់យុវជន។

ពួកយើង ជាយុវជន និងយុវនារីអាស៊ាន ត្រូវតែចូលរួមដោយសេរី និងមានឥទ្ធិពលលើការរៀបចំ វេទិកាថ្នាក់ស្រុក ជាតិ និងតំបន់ ក្នុងការដឹកនាំទាមទារសិទ្ធិរបស់ពួកយើង និងជំរុញឲ្យមានសហគមន៍ អាស៊ានមួយដែលផ្តោតលើប្រជាជន។

សិទ្ធិយុវជនជាសិទ្ធិមូលដ្ឋានគ្រឹះរបស់មនុស្ស!

សាកលវិទ្យាល័យយ៉ាងហ្គាន, ក្រុងយ៉ាងហ្គាន, ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា